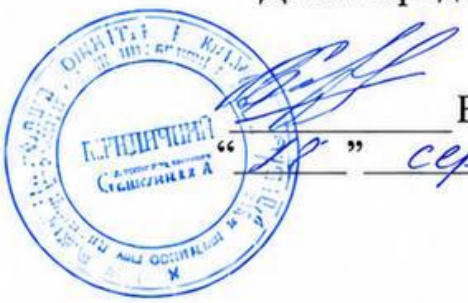
Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра державно-правових дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан юридичного факультету

_____ Віталій СЕРЬОГІН
“ 28 ” серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
спеціальність	D8 Право
освітня програма	ПРАВО
вид дисципліни	обов’язкова
факультет	юридичний

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету

"31" серпня 2026 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМ: **Лук'янець Дмитро Миколайович** - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри державно-правових дисциплін.

Програму схвалено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін

Протокол від «31» серпня 2026 року № 15

Завідувач кафедри державно-правових дисциплін

Наталія ГРИШИНА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Право третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми Право
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Віталій СЕРЬОГІН

Програму погоджено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол від "31" серпня 2026 року №1

Голова науково-методичної комісії юридичного факультету

Ганна ЗУБЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Підготовка наукових публікацій та презентація результатів дослідження” складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки за науково-освітнім рівнем «доктор філософії»

Спеціальності D8 «Право»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про способи оприлюднення результатів наукових досліджень, в тому числі про підготовку наукових публікацій та презентацію результатів наукових досліджень.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування у аспірантів знань (ЗК-1) про:
- види наукових публікацій;
- правила оформлення монографій, наукових статей, наукових повідомлень, наукових доповідей, реферативних оглядів, тез доповідей тощо;
- основні видавничі вимоги до наукових публікацій; правила цитування та оформлення посилань на використані джерела;
- заходи запобігання плагіату та відповідальність за нього;
- положення щодо захисту прав інтелектуальної власності в процесі підготовки наукових публікацій;
- порядок і правила функціонування наукометричних баз;
- правила оформлення дисертацій, звітів про наукові дослідження;
- порядок використання технічних засобів для презентації результатів наукових досліджень.

1.3. Кількість кредитів

Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
24 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	

12 год.	4 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
84 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Перелік компетентностей:

- здатність генерувати нові ідеї. (ЗК-01);
- здатність розробляти наукові проєкти та управляти ними. (ЗК-02);
- здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень. (ЗК-04);
- здатність вести наукову дискусію ті спір, відстоювати власні погляди в максимально ефективній, переконливій, конкретній і тактовній формі, інтелектуальна чесність і вміння працювати з критикою(ЗК-05).

1.7. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми, аспіранти в результаті навчання мають здобути навички:

- мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення іновацій (ПРН-01);
- вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наікові та пркладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях (ПРН-02);
- формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широко правового та загально соціального контекстів (ПРН-04);
- Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію (ПРН-05);
- Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу динх великого обсягу та складної структури (ПРН-07);
- Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах (ПРН-11);
- Формулювати і вирішувати завдання, які виникають під час науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності, що потребують поглиблених професійних знань (ПРН-15)

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Поняття та мета наукових публікацій.

Друковані публікації. Монографії, наукові статті, тези доповідей, рецензії, реферативні огляди. Збірники наукових праць.

Періодичні наукові видання. Фахові наукові видання.

Рукописні видання. Дисертації та автореферати дисертацій.

Електронні видання та їх особливості.

Тема 2. ДРУКОВАНІ НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Монографії. Монографії індивідуальні та колективні. Правила підготовки та видання монографій.

Наукові статті та їх види. Правила підготовки наукових статей. Вимоги до наукових статей в яких містяться результати дисертаційних досліджень.

Оформлення посилань в друкованих виданнях. Бібліографічний опис. Поняття академічного плагіату та засоби його запобігання.

Тема 3. РУКОПИСНІ НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Дисертації та вимоги щодо їх оформлення. Структура дисертації. Обсяг дисертації та правила його обчислення.

Автореферати дисертацій. Структура автореферату. Обсяг автореферату та правила його обчислення.

Правила цитування та посилання на використані джерела. Запобігання плагіату в дисертаційних роботах.

Тема 4. НАУКОМЕТРІЯ.

Поняття наукометрії. Індекси цитування. Індекс Хирша.

Бібліометрика української науки.

Основні наукометрічні бази даних (SCOPUS, WEB OF SCIENCE, INDEX COPERNICUS). Порядок і правила включення наукового видання до наукометрічної бази даних.

Тема 5. НАУКОВІ КОНФЕРЕНЦІЇ ЯК ФОРМА ПРЕЗЕНТАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Поняття та види наукових конференцій.

Правила організації наукових конференцій. Вибір теми конференції. Правила проведення наукових конференцій. Технічне забезпечення проведення конференцій.

Оформлення результатів наукової конференції та прийняття рекомендацій.

Тема 6. ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЇ ЯК ФОРМА ПРЕЗЕНТАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Порядок захисту дисертацій. Створення спеціалізованих вчених рад та їх правовий статус.

Прийняття дисертації до розгляду спеціалізованою вченою радою. Прийняття дисертації до захисту спеціалізованою вченою радою.

Процедура прилюдного захисту дисертації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Поняття та види наукових публікацій	20	4	2			14	20	2	2			16
Тема 2. Друковані наукові публікації	20	4	2			14	20	2				18
Тема 3. Рукописні наукові публікації.	20	4	2			14	20	1				19
Тема 4. Наукометрія	20	4	2			14	20	1				19
Тема 5. Наукові конференції як форма презентації результатів наукового дослідження	20	4	2			14	20	1				19
Тема 6. Захист дисертацій як форма презентації результатів наукового дослідження	20	4	2			14	20	1	2			17
Усього годин	120	24	12			84	120	8	4			108

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин д/з
1	Поняття та види наукових публікацій	2/2
2	Друковані наукові публікації	2/0
3	Рукописні наукові публікації	2/0
4	Наукометрія	2/0
5	Наукові конференції як форма презентації результатів наукового дослідження	2/0
6	Захист дисертацій як форма презентації результатів наукового дослідження	2/2
	Разом	12/4

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість Годин

		д/з
1	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Ознайомлення з основними видами наукових публікацій Підготовка до семінарського заняття згідно із планом	14/16
2	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Ознайомлення з основними видами друкованих публікацій та правилами їх підготовки. Підготовка наукової статті за темою дисертаційного дослідження. Презентація статті на практичному занятті.	14/18
3	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Поглиблене вивчення вимог до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій, правил цитування, оформлення посилань на використані джерела.	14/19
4	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Поглиблене вивчення статусу наукометричних баз даних. Опанування вимог до публікації у виданнях, внесених до науко метричних баз. Підготовка до практичного заняття згідно із планом	14/19
5	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Ознайомлення з вимогами щодо підготовки виступів на наукових конференціях. Підготовка доповіді на наукову конференцію. Підготовка тез доповіді для публікації за темою дисертаційного дослідження. Підготовка до презентації доповіді на практичному занятті.	14/19
6	Опрацювання матеріалів лекції, вивчення рекомендованої літератури, засвоєння змісту базових понять і категорій. Поглиблене вивчення процедури захисту дисертацій.	14/17
	Разом	84/108

6. Індивідуальні завдання

Під час вивчення навчальної дисципліни “ Підготовка наукових публікацій та презентація результатів наукових досліджень” аспіранти мають виконати індивідуальні завдання у формі написання наукових статей та тез виступів на наукових конференціях. Теми індивідуальних завдань обираються аспірантом відповідно до тематики його дисертаційного дослідження та погоджуються з науковим керівником.

Аспіранти, які з поважних причин не були присутніми на лекційних заняттях, отримують індивідуальні завдання за відповідною темою.

7. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються різноманітні методи навчання, вибір яких залежить від особливостей теми, форми заняття та слухацької аудиторії. Чинником вибору того чи іншого методу навчання є студентоцентрований підхід, спонукання студента до аналітичної та дослідницької діяльності, відповідність форми та методу навчання, особливості конкретної теми.

Пояснення - словесне тлумачення понять, явищ, принципів дії приладів, слів, термінів тощо. Використовують переважно під час викладання нового матеріалу, а також у процесі закріплення, особливо тоді, коли викладач відчуває, що студенти чогось не зрозуміли.

Розповідь - монологічна форма викладання. Застосовують її за необхідності викласти навчальний матеріал системно, послідовно – як правило, це лекційні заняття. Елементами розповіді є точний опис, оповідь, логічне обґрунтування фактів. Науково-популярна розповідь передбачає теоретичний аналіз певних явищ. Описова розповідь є послідовним викладенням ознак, особливостей предметів і явищ навколишньої дійсності (опис історії виникнення та розвитку того чи іншого явища). Кожен тип розповіді має забезпечувати виховний ефект навчання, ґрунтуватися на достовірних наукових фактах, акцентувати на основній думці, бути доступним і емоційним, містити висновки і зауваження.

Бесіда - метод навчання, за якого викладач за допомогою запитань спонукає студентів до відтворення набутих знань, формування самостійних висновків і узагальнень на основі засвоєного матеріалу – семінарські або практичні заняття. За призначенням у навчальному процесі розрізняють: вступну бесіду (проводиться під час підготовки до семінарського заняття або завдання щодо вивчення нового матеріалу); бесіду-повідомлення (ґрунтується переважно на спостереженнях, організованих викладачем на заняттях за допомогою наочних посібників, а також на матеріалах текстів наукових досліджень або документів); бесіду-повторення (використовують для закріплення навчального матеріалу); контрольну бесіду (вдаються до неї при перевірці засвоєних знань). За характером діяльності студентів виокремлюють: репродуктивну бесіду (спрямована на відтворення засвоєного матеріалу); евристичну, або сократівську (викладач запитаннями спонукає студентів до формулювання нових понять, висновків, правил, використовуючи набуті ними знання, спостереження); катехізисну (спрямована на відтворення тверджень, що потребують дослівного запам'ятовування). Ефективність будь-якого виду бесіди залежить від вмілого формулювання запитань, а також від якості відповідей, тобто їх повноти, чіткості, аргументованості.

Навчальна дискусія є публічним обговоренням важливого питання і передбачає обмін думками між студентами або викладачами і студентами. Вона розвиває самостійне мислення, вміння обстоювати власні погляди, аналізувати й аргументувати твердження, критично оцінювати чужі і власні судження. Під час навчальної дискусії обговорюють наукові висновки, дані, що потребують підготовки за джерелами, які містять ширшу інформацію, ніж підручник. Дискусія спрямована не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину. Такі дискусії можуть застосовуватися як в межах лекційного або семінарського заняття, так і організовуватися окремо – коллоквіум, круглий стіл тощо.

8. Методи контролю

Контроль результатів вивчення навчальної дисципліни «Підготовка наукових публікацій та презентація результатів наукових досліджень» передбачає здійснення поточного (під час проведення практичних занять) та підсумкового контролю у формі заліку.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять шляхом оцінки завдань виконаних під час підготовки к практичному заняттю. За результатами поточного контролю студент може отримати до 5 балів.

Оцінки за результатами експрес-опитування складаються і додаються до оцінки за результатами підсумкового контролю.

За виконання індивідуального завдання, до загальної суми балів може бути додано до 30 балів.

Контрольне тестове завдання для заліку містить десять контрольних питань. Кожне з контрольних питань оцінюється максимальною оцінкою у 5 балів. Загальна кількість балів за результатами підсумкового контролю – 50.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами оцінки його роботи складає 100 балів.

9. Схема нарахування балів

Загальна кількість балів – 100.
Кількість балів за екзамен/залік – 40.
Кількість балів протягом семестру – 60:
Кількість балів за відповіді на семінарських заняттях ∑40 = 40:

Формула обчислення

$$\sum 40 = \frac{\sum 1}{\sum 2} \text{ X 8 (вісім)}$$

Примітка:
∑40 – сума максимальної кількості балів
∑1 – сума балів, що отримав студент за відповіді на семінарських заняттях.
∑2 – кількість семінарських занять протягом семестру.
8 – коефіцієнт

Індивідуальне завдання – 10 балів
Контрольна робота – 10 балів.

Поточний контроль						Індивідуальне завдання*	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен /залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	TN					
∑40						10	10	60	40	100

T1, T2 ... TN – теми.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 10 додаткових (заохочувальних) балів, але в межах максимальної загальної суми балів – 100.

Відповідь на семінарському занятті – **1-5 балів.**

Критерії оцінювання усної відповіді.

Поточний контроль здійснюється, зокрема, у формі опитування та перевірки

результатів виступів на семінарських та практичних заняттях в п’ятибальній шкалі оцінок.

5 балів ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом усього практичного заняття;
- дає повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами з доктринальних джерел та посиланням на чинне законодавство;
- все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються;
- правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

4 бали ставиться за наступних умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, повний виклад змісту підручника і матеріалу, поданого викладачем, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег;
- недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

3 бали ставиться за наступних умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- в цілому виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає помилки і усвідомлює їх тільки після вказівка викладача;
- відповіді на запитання дає не одразу, а тільки після деякого напруження пам'яті, при чому відповіді нечіткі;
- не в змозі без допомоги викладача вивести співвідношення з іншими проблемами дисципліни, що вивчається;

2 бали ставиться за наступних умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після вказівки викладача;
- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце заминки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її;
- викладає матеріал не достатньо зв’язно і послідовно.

1 бал ставиться за наступних умов:

- студент припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на них викладача;
- виявляє нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

<u>Критерії оцінювання контрольних та екзаменаційних/залікових робіт.</u>

Контрольні та екзаменаційні (залікові) роботи виконуються у письмовій формі. Контрольна робота складається з 10 тестових завдань, екзаменаційна/залікова робота – із 40 тестових завдань. Кожне тестове завдання має п’ять варіантів відповідей, тільки одне яких є правильним; за кожну правильну відповідь нараховується один бал.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

У випадку наявності неформальної освіти вказати платформи, назви курсів та кількість балів, що буде зарахована здобувачеві після успішного проходження відповідних курсів та надання відповідного документа (сертифікат, свідоцтво, тощо).

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено». Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент». Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів. Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ШІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних. проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	За чотирирівневою шкалою оцінювання	За дворівневою шкалою оцінювання
90-100	відмінно	зараховано
70-89	добре	зараховано
50-69	задовільно	зараховано
1-49	незадовільно	незараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Методологія наукових досліджень: підручник/ М. Т. Білуха. - К.: [Б. В.], 2002. - 480 с.
2. Методологія наукових досліджень: підручник/ Д. М. Стеченко, О. С. Чмир. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2007. - 317 с.
3. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник/ В. М. Шейко, Н. М. Кушнаренко. - 7-ме вид. - К.: Знання, 2011. - 310 с.

Допоміжна література

1. Методологія системного підходу та наукових досліджень (Дослідницькі та інноваційні процеси в державній службі): навчально-методичний посібник для самост. вивч.дисц./ В. І. Абрамов, В. Х. Арутюнов; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. - К.: КНЕУ, 2005. - 178 с.
2. Основи наукових досліджень/ М. Т. Білуха. - К.: Вища школа, 1997. - 270 с.
3. Організація наукових досліджень: навчальний посібник/ В. М. Кислий. - Суми: Університетська книга, 2011. - 224 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник/ О. В. Крушельницька. - К.: Кондор, 2009. - 206 с.
5. Основы научных исследований: учебное пособие/ А. А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т. А. Примак. - 2-е изд., стер.. - К.: Знання, 2001. - 113 с.
6. Основи наукових досліджень: підручник/ М. І. Пилипчук, А. С. Григор`єв, В. В. Шостак. - К.: Знання, 2007. - 270 с.
7. Основи наукових досліджень: навчальний посібник/ М. М. Свердан, М. Р. Свердан; Міністерство фінансів України, Буковинська державна фінансова академія. - Чернівці: Рута, 2006. - 352 с.
8. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник/ В. М. Шейко, Н. Н. Кушнаренко. - 2-ге вид., перероб. і доп.. - К.: Знання-Прес, 2002. - 295 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. www.mon.gov.ua
2. www.nbuv.gov.ua
3. www.idpnan.gov.ua
4. www.dir.meta.ua/ru/science-education/libraries-archives/
5. www.aprnu.kharkiv.org/